

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

TTÜ nõukogu

15. novembril

Nõukogu istungi alguses anti polümeerma-
terjalide instituudi laborandile Tea-Mall
Krummele esimese juubeli puhul ülikooli
medal "Mente et manu".

Prorektor Rein Küttner luges ette rektori
käskkirja, millega avaldati tänu USA Ben-
tley Gollege'i Rahvusvaheliste Programmide
direktorile dr Jerome B. Bookin-Weinerile, kes
viibis ise ka kohal. Prof Küttner andis talle
tänukirja üle. Kantsler Jüri Tanner ise-
loomustas ameerika kolleegi kui "hingega
ja missioonitundega koostöö suunajat, tänu
kellele on Eesti ja USA, criti aga Bentley ja
TTÜ kontaktid väga tihedad. Praegugi on
majandusteaduskonnas õpetamas kaks seal-
set professorit, Bentley's aga õpib 7 tudn-
egit Eestist, neist 5 TTÜst.

Edasi mindi päevakorrajärgselt. Õppe-
komisjoni esimees prorektor Tiit Kaps kom-
menteeris TTÜ õppetegevuse eeskirja
maketti, mis heaks kiideti. Seejärel jätkus
arutelu eeskirja ühe osa - "Tasemeõppe alu-
sed" põhjal. Arutelu tulemusena otsustati
õppetegevuse eeskirja sec osa vastu võtta.
Teaduskomisjoni esimees Rein Küttner
tutvustas teadustrükiste uue põhimääruse
varianti, mis valmis scoses sellega, et 1995.
aastast lõpetatakse TTÜ Toimetiste
väljaandmine ja koos Teaduste Akadee-
miaga hakatakse kirjastama tehnikateaduste
seeriat. Prof Jüri Engelbrecht kui toimetus-
kolleegiumi esimees andis selgitusi. Kuna
tehti palju ettepanekuid, jäi eeskirja kinni-
tamine järgmiseks istungiks.

Kolmanda päevakorrapunktina kollen-
teeris Tiit Kaps rektor Olav Aarna poolt ette
valmistatud haridusstandardeid ja õp-
pekavade makette. Tegemist on sisuliselt
uue süsteemi rakendamisega. Seega on va-
jalik probleemi eriti põhjalik käsitlemine,
nagu nõukogu liikmed aktiivselt arutledes
märkisid. Eelnõu jäi teisele lugemisele.
Nõukogu otsustas emeritiprofessori ni-
metuse anda Boris Leo p. Tammele, kes
töötas TTÜs 26 aastat, neist 11 prorektorina
ja pensionile jäi 1991. aastal.

Ülevaate edastas

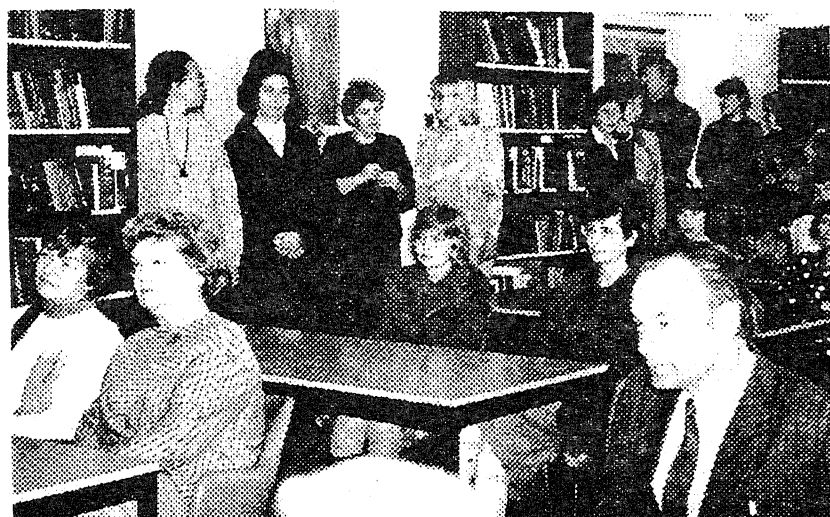
URMI REINDE

ELEKTROENERGEETIKA PÄEVAD

Elektroenergeetika päevad, mille korraldasid Eesti Elektroenergeetikute
Selts ja TTÜ elektrotehnika instituut, toimusid 8.-9. novembril TTÜ au-
las. Sisuliselt oli tegemist elektroenergeetika lõpetanute aastakoosolekuga
ehk eriala kokkutulekuga. Samal ajal viidi läbi ka regulaarne Elektroener-
geetika Seltsi aastakoosolek. Selts ise kuulub laiemalt Eesti Elektriinse-
neride Liitu.

Elektroenergeetika päevade programmis esinesid energeetikaminister
ARVO NIITENBERG, majandusminister aseantsler ARVI HAMBURG,
Eesti Energia peadirektor UDO LEHTSE, meie elektroenergeetika insti-
tuudi professor MATI VALDMA jt insenerid, kes teevad oma igapäevast
tööd ettevõtetes. Teisel päeval oli diskussioon Eesti energeetika-
probleemidest ja sõnavõttudega esinesid välisfirmade (Siemens, ABB jt)
esindajad. Avatud oli teemakohane näitus.

TTÜ Raamatukogu õpikute osakond Mustamäel!

TTÜ Raamatukogu õpikute osakond kolis Vanalinnast Lai t 5 hoonest
Mustamäele ja avas oma ukseid uutest ruumides, Akadeemia tee 5 asu-
vas ühiselamus neljapäeval, 10. novembril.

Lugejad saavad siit õppekirjandust koju esmaspäeval, kolmapäeval
ja reedel kella 11-17, teisipäeval ja neljapäeval kella 13-19. Koha-
peal töötamiseks on samas avatud lugemissaal teisipäeval ja
neljapäeval kella 13-19 ning kolmapäeval ja reedel kella 11-19.

Pildil: Õpikute osakonna avamine Mustamäel 10. novembril.
Paremal esiplaanil raamatukogu direktori asetäitja Meelis Ideon

Foto Meida Jalast

Lapsevanker ühes ja matrikel teises käes

"Vaatasin lootusetult konsepti suunas ja pöördusin küsimusega oma hinge poole: oh, ütle, milleks me muretsesime lapse just tudengipõlves? Hing ehk teisi väljendudes minu naine aga vastas: no vaata, kui vahva ta meil ikkagi on!... See VAHVA polnud muidugi konsept."

Sedavõrd lüürilise ülestunnistusega esines üks tudengist isa. Nüüd on tollasest ohkamisest möödas juba 12 aastat ja tudengipapast on saanud Tehnikaülikooli õppejõud, kelle peres kasvab kaks last. Ja aega, mil tudengist emme ühe käega kiigutas hälli ja teisega vehkis konsepti ümber kirjutada (nii endale kui mehele), meenutavad nad mõlemad naeratusega.

Oli aeg, mil tudengiperet ei võetud kuigi tõsiselt. Õieti ei võetud seda üldse kui perekonda. Ja see pere oli täiesti õigusetus seisus. Tahate abielluda? Sündis laps? Minge üle kaugõppesse! Või jätkke õppimine sinnapaika! Kehtis postulaat: kõigepealt diplom, siis hakka rumalustele mõtlema!

On alles rumalused: armastus, abielu, lapsed. Kas see kõik käib käsu korras? Et oodake, kuni oleme diplomeeritud? Aeg oli ju õige – noorus. Kuid tudengiomasid tõsiselt ei võetud. Dekreetpühkust ei antud, hea kui akadeemilisegei sai. Alati ei tulnud seegi välja. Loengute vaba külastamist ei lubatud. Et panna laps lasteaeda, tuli kirjas olla kusagil töökollektiivis või kuude kaupa seista järjekorras. Hea muidugi, kui elati oma isa-ema juures.

Siis selgus, et riigis väheneb sündivus. Suuremas jaos peredes kasvab vaid üksainus laps. Hakati mõtlema, kuidas aidata tudengiperet. Vahest selle asemel, et sundida algajaid lapsevanemaid õppimist katkestama, tuleks anda neile võimalus ühendada pereelu diplomi poole pürgimisega?

Ühes Tehnikaülikooli 1983. a ajalehes leidsin informatsiooni selle kohta, et makstakse lastetoetust ja dekreetpühkuse tasu. See puudutas nii ülikooli töötajaid kui üliõpilasi. Toetuse suurus sõltus sellest, mitmes laps perekonda sündis, aga mitte ema sotsiaalsest seisundist. Nii üliõpilasemad kui -isad said loa külastada loenguid oma äranägemise järgi. Et vaid kontrolltööd,

eksamid ja arvestused oleksid õigel ajal tehtud.

Kui kõrgkoolid saavutasid autonoomia, kajastus see ka tudengielus. Tehnikaülikoolis tekkis tudengite omavalitsus, kuhu üliõpilased oma muredega said pöörduda. Põhimõttel, et uppuja päästmine on uppuja enda asi. Ja tulemus – Tehnikaülikooli üks ühiselamu Akadeemia teel on täna pereühiselamu. Elatakse seal mitte nagu tavaliselt, vaid paari viisi.

Kuulsin ülikooli koridoris pealt järgmist vestlust: "Vaata, ühtegi rasedat ei tulnud diplomit kaitsma!" – "Ma olen juba kolm aastat õppinud, aga pole ka ühtki rasedat näinud." Mida see tähendab? Hakati abistama, toetust maksuma, pereühikas loodi, aga nemad ei hakanudki abielluma? Loobusid laste muretsemisest? Mille eest siis võideldi? Nende küsimustega pöördusin Üliõpilasvalitsuse esimehe poole. Tuleb välja, et koridorikõnelused on tühjad jutud. Neljanda kursuse ehitustudeng ERKI SOEKOV rääkis järgmist.

TTÜs on praegu ligi 400 tudengiperet. 300 neist omab lapsi. Loomulikult ei õpi kõikides peredes mõlemad abikaasad meie ülikoolis, neid on umbes kolmandik. Mõned "riskivad" ja abielluvad juba esimesel kursusel, kuid enim pulmi peetakse kolmandal-neljandal. Tudengipered on ju väga noored. Enamikul ei ole oma kodu. Need, kellel ei ole Tallinnas alalist elamispiinda, võivad taotleda tuba pereühiselamus esmajärjekorras. Kuus maksab lapsega tudengiperet toa eest 130 krooni, ilma lapseta – 180 krooni. Praegu elab pereühiselamus 80 perekonda. Ülejäänud on endale leidnud katuse pea kohale kes kuidas.

1994. a veebruaris avas ülikooli külalistemaja 3-toalises korteris ukсед lasteaed tudengiperedele. See on minilasteaed – kõigest üks rühm 18 mudilasega. Hea on, et nii ühiselamu kui lasteaed asuvad lähedal majale, kus vanemad päeval uuristavad auke teaduste graniiti. Kui keegi peab vajalikuks imestada, miks äkki üliõpilaste ühiselamu juurde on tekkinud liivakast ja liumägi, las teavad, et neid vajab lasteaed – ehkki pisike, kuid õudsetl tarvilik.

Ülejäänud lapsed võttis oma tiiva alla linna 105. lasteaed, kus vanemad maksavad päeva eest 8.50 nagu minilasteaiaksi.

Erki Soekov tegeleb tudengiperede finantsabiga. Näiteks annab Üliõpilasvalitsus ühekordset toetust abiellumise puhul – 300 krooni, kui mõlemad õpivad TTÜs, ja 150, kui siin õpib ainult üks. Ka lapse sünnile järgnevad privileegid kroonides. Peale selle hoolitses Üliõpilasvalitsus ülikooli lasteaia algkapitali loomise eest ja võttis enda kanda rendimured. Osaletakse ka Sorose programmis "Hea algus", mis teatavasti loob lapse varaseks arenguks eriti soodsad tingimused ja mille üks hüüdlause on "Lasteaed ja kodu käsikäes". Kavas on läbi viia seminarid ja kursused, toetamaks noori lapsevanemaid.

Niisiis – kuigi elu on praegu päris raske, on tehnikaülikooli tudengipered ümbritsetud vähemalt mingisugusegi hoolitsusega. Neil on shanss saada elamispind (ei ole vaja karta kontrollreide), on lasteaed, on rahaline abi. Kuigi probleeme on neil nagunii rohkem kui vallalistel rühmakaaslastel. Kuid...

Möödunud aastal tuli TTÜsse saksa keelt õpetama neiu Saksamaalt. Ta oli lõbus, kaunis, tark ega muretsenud sugugi sellepärast, et elas vaatamata oma tervelt 28le eluaastale ikka veel ilma pereta. Ta sõitis ühest riigist teise, õppis keeli ega kavatsenud abielluda lähemalgi kolmel aastal. Ja imestas siiralt: kuidas võib mehele minna, ilma et oleks lõpetanud ülikooli? Sest Euroopas, rääkis ta, abiellutakse siis, kui kumbki on saanud hea hariduse, leidnud korraliku töö, on kindlustatud oma koduga.

Praktiline? Jaa, muidugi. Aga meie võtame sellise mõistliku pereplaneerimise omaks vahest alles kümne aasta pärast. Ja vähemalt seni palugem Jumalat (või Üliõpilasvalitsust), et tudengiperede ühiselamu juures asuvas liivakastis veel kaua mängiksid jõnglased, kelle emad-isad istuvad samal ajal Tehnikaülikooli auditoriumides.

JANA MAJEVSKAJA

Alljärgnev on minu avalik kiri õppejõududele, mis puudutab üht TTÜ tösisist muret.

Mulle pakkus suurt rõõmu õpetamiskogemus TTÜs 1993/94. õppeaastal ja arvan, et siinsed üliõpilased on võimekad ja teadmishimulised. Minu hinnangu järgi on õppejõud siin võimekad ja huvitatud TTÜ edasilükkumisest turumajanduse tingimustes. Samas näen ma ka üht suurt ohtu, mis varitseb TTÜ seinte vahel. See algab ohust, mis peitub majanduses ja üleminekuperioodis endas. **ME SAAME ASJA MUUTA**, kuid ainult sel juhul, kui väga püüame. See kiri on **adresseeritud õppejõududele**, kuid teie, üliõpilased, olete osa sellest probleemist või ka selle lahendus. Sünkrona kui seda probleemi pole tõstatatud ega edukalt lahendatud, on kaotajaiks nii üliõpilased kui ka õppejõud. Viitan siinjuures, et Loyola College'is, kus ma õpetan, ei ole üliõpilastel tavaks õppejõududest lahendusi oodata.

Minu arvates on tänase Eesti üheks kõige ohtlikumaks probleemiks jõe kuritarvitamine, mida turumajandus üksikisikule pakub. Tõsi – isiklik huvitatus on turumajanduse liikumapanev mehhanism. Kuid kui see pole seadusandluse ja kohase isikueetikaga sätestatud, püüab üksikisik süsteemi omakasupüüdlikel eesmärkidel ära kasutada, mis toimub üldise heaolu ja teiste inimeste heaolu arvelt.

See on kogu maailma probleem. USAs on Wall Streetil olnud palju skandaale võimu kuritarvitamise pinnal. Praegu on Itaalias valitsusskandaalid. Skandaale, on ette tulnud isegi katoliku preestrite sobimatu käitumise tõttu.

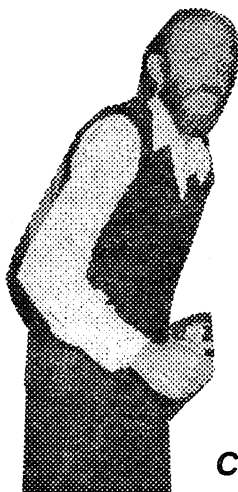
Väljakujunenud turumajanduses maksab selline kuritarvitus varem või hiljem kätte. Mida stabiilsem on majandus, seda paremini tuleb ta toime selles moraallitu käitumise tagajärjel tekkinud moonutustega. Ka Eestis saavad lõpuks need kuritarvitused karistuse, kuid kahju, mida vahepeal tekitatakse, võib osutada hukatuslikuks. Kuigi majandus on stabiilne, on ta habras. Valitsusega on sama lugu. Paljud seadused, mis peaksid kehtestama õiged käitumismõõdud, on välja töötamata.

Turumajanduses on võitjad ja kaotajad. Ühtlasi esineb süsteemi seaduslikku ja ebaseaduslikku kasutamist. Vaatleme nüüd moraalse hoiakute kolme erinevat tasandit väljendatuna küsimuste vormis:

1. Kas mind tabatakse?
2. Kas see on seaduslik?
3. Kas see on õige?

Need kolm küsimust aitavad meil hinnata, kas meie otsused on õiged. Siinjuures ainult viimane teeb panuse üldisele heaolule.

TTÜ kui kõrgem õppeasutus peab võtma ohjad enda kätte ja õpetama, missugust kasu toob viimane küsimus. Kuid esmajärjekorras tuleb leida lahendus teisele küsimusele. Kõne all on üliõpilastele õigete harjumuste õpetamine. Siin tuleb rakendada koos nii positiivseid (verbaalne tagasiside, eetikakursused ja hinded) kui ka jäiku mõjutusvahendeid (sallimatus petmise ja spikerdamise suhtes, väljaheitmise korduva spikerdamise korral, välistades järeltöö võimaluse). See omakorda nõuab õppejõududest endilt eeskujulikkust eetikakäitumise järgimist, kaasa arvatud autoriõiguse austamist.

Tehnika- ülikoolis varitseb OHT

Charles E. Scott

Lisaks sellele tuleb koostada vajalikud juhendid. Kõne all on juhised kirjalike tööde tegemiseks (järgides intellektuaalse omandi kaitset); juhised õigest käitumisest eksamil (plagieerimise, spikerdamise ja etteütlemise välistamine); juhised ärireeetika õpetamiseks (kuidas teisi inimesi õigesti kohelda) ja isikueetika õpetamiseks (üksikisiku, kaasa arvatud abikaasa ja laste õige kohtlemine ning etnilise erisuse küsimused).

Meil, õppejõududel, tuleb juhtida üleminekuühiskonna materiaalsel arengul, kuid selleks tuleb meil samuti kujundada tugev ühiskonna moraalne hoiak. Siis kui *kõik oli kõigi oma*, oli üldine suhtumine järgmine: *võta mida iganes, millal iganes, kuidas iganes tahad* (tuginen siin sellele, mida mulle on räägitud). Olen kindel, et mitte igaüks ei järginud seda põhimõtet, kuid ilmselt kehtis teatud huvitatus kaitsta ennast ja oma vara. Turumajanduses kehtivad sarnased huvitatus printsiibid, kuid

eraomandus motiveerib üksikisikut tulevikku ehitama. **Ometi on üksikisiku eraomand puutumatu vaid piirini, kus see kellegi teise omandit ei kahjusta.** Ma pean töötama selleks, et muuta maailm turvaliseks teistele inimestele ning selle tagajärjel kujuneb minu turvalisus. See tähendab, et minu pikaajalises isiklikus huvitatuses sisaldub teiste inimeste huvitatus areng positiivses suunas.

Noorte häda on selles, et nad näevad tavaliselt väga lühiajalises perspektiivis ning nende pikemaajaline tulevikutaju on nõrk. Seega puudutab see küsimus TTÜd. Meil tuleb õpetada üliõpilastele aususe ja sotsiaalse (ning isikliku) vastutuse tähtsust. Vastasel juhul needsamad üliõpilased, kes üsna pea asuvad vastutusrikastele kohtadele, ei ole võimelised vastutust kandma. Oma käitumise hindamisel kasutavad nad pigem esimest kui viimast eeltoodud küsimust.

Teoreetiliselt vaadeldakse moraalset arengut mitmeastmelisena. *Esimesel* – miniateadvuse astmel – hinnatakse oma tegevust selle järgi, kuidas see *mind* mõjutab. Kui otsus parandab minu olukorda, siis on ta *õige*.

Teine aste kujutab endast *õige* määratlemist vastavalt sellele, kui võrd vastuvõetav see on minuga samal positsioonil olevatele inimestele. Kui otsus on teistele vastuvõetav, siis on ta hea. Enamus üliõpilasi on nähtavasti sellel moraalse arengu tasandil. Rühmakäitumist võib mõjutada, rõhutades teatud käitumisviiside vastuvõetamatust. Rühmaga töötades on meil võimalik tema käitumismõõdud muuta.

Kolmandas astmes määratletakse *õige* traditsiooni kontekstis. Suurem osa käitumismõõdudest pärineb täiskasvanuult, enamasti vanemalt. Üldiselt on need reeglid tõelise hea ja halva hindamisel piiratud. Selles protsessis on õppejõul oluline roll ning meie sõnad ja käitumine avaldavad mõju üliõpilaste vaadete kujunemisele.

Neljandaks astmeks on *õige* defineerimine *õige* või *vale* kõrgema käsitlusega. See aste on ohtlik, kuna on lihtne määratleda, et miski on *õige* omakasupüüdlikel kaalutlustel. Seda saab kasutada reeglite kõrvalehiilimiseks ja sellisel juhul pole tegemist moraalse arenguga. Siin oleneb meist, kui võrd me suudame panna üliõpilasi otsima *kõrgemat head* oma tegevuses, nii võrd saame me ka aidata neid oma tõelise ühiskondliku teadvuse arendamisel. Nende astmete tähtsus seisneb selles, et

meie, õppejõudude ja (loodetavasti) nõuandjate seisund võimaldab meil kaasa aidata üliõpilaste arenemisele.

Me peame aitama neil mitte ainult teadmisi, vaid ka võimeid arendada, et nad oleksid suutelised vastu võtma õigeid otsuseid ja käitumisi õigesti. Kui me seda ei tee, siis jätame kasutamata olulise hoova Eesti arengu positiivseks suunamiseks. *Õige käitumise* defineerimine ei ole mitte soengu- või riietusstiili määramine, vaid just selle määramine, kuidas olla aus, hooliv ja vastutustundlik inimene.

Niisiis, kuhu oleme jõudnud, mida täpselt ette võtta? Soovitan rakendada järgmist tegevusskeemi nii kiiresti kui võimalik:

1. Koostada spetsiaalsed juhised üliõpilaste tööde kirjutamiseks. Need peaksid sisaldama :

- kasutatud kirjanduse loetelu koostamist
- joonealuste viidete kasutamist
- selgitust erinevuste kohta tsiteerimise ja parafraseerimise vahel
- kasutatud autorite töö tähtsustamist
- viidet iseseisvalt tehtud töö tähtsusele
- vajadust arendada üliõpilaste võimeid originaalsete tööde kirjutamiseks ning olemasolevate teadmiste rikastamiseks.

2. Koostada spetsiaalsed reeglid käitumise kohta eksamisituatsioonis, ära näidates:

- millal võib eksamil materjale kasutada
- millal on eksamil lubatud omavahel rääkida
- mida loetakse spikerdamiseks
- millised on spikerdamise tagajärjed
- millal on lubatud grupitöö.

3. Rakendada hindamissüsteem, mis ei välista läbikukkumise võimalust. Praegu on see võimalus peaaegu välistatud. Selles olukorras puudub üliõpilasel kõrge motivatsioon eksam esimesel korral sooritada. See on kahjulik üliõpilase enesedistsipliini seisukohalt ja nõuab palju aega õppejõududelt, kellel on nõndaõelda *jätunud jultumust* kehtestada nõudmiste õige tase. See ei motiveeri nende õppejõudude tegevust, kes esitavad rangeid nõudmisi.

4. Välistada spikerdamine auditooriumis, mis tähendab:

- õppejõu pidevat kohalviibimist eksami või testi läbiviimisel;
- üliõpilaste töö jälgimist oma töödega tegelemise asemel;

- erinevate testivariantide kasutamist, kui ruum on väike ja teste tehakse erinevatel aegadel;

- üliõpilaste tööde hoolikat läbilugemist, et avastada plagiaadi juhud ja sama töö esitamine erinevatelt üliõpilastelt;

- kolleegidega suhtlemist, mis on vajalik protseduurilistes ja *kriitiliste* üliõpilaste küsimustes.

Kuni spikerdamist ei peeta lubamatuks, on see ülikooli kasvandike jaoks täiesti loomulik nähtus ning kahjustab TTÜ mainet. On kaks võimalust, kas teeme sellele lõpu või hakkavad tööandjad kahtlema meie diplomite väärtuses.

5. Võimalikult õppeaja alguses sisse viia kohustuslik eetikakursus. See kursus peaks olema huvitav ja peaks käsitlema tähtsaid eetilisi probleeme (mitte pelgalt riietusmaneeere) ning on oluline, et üliõpilased sellest tegelikult osa võtaksid..

6. Sisse viia iga kursuse lahutamatu osana arutlusi eetikaküsimustes, käsitledes negatiivseid ilminguid tänases Eestis, nagu saastatuse, sissetulekute õigluspärasuse, kuritegevuse, väljapressimiste, teeninduse kvaliteedi jms. probleeme. Kuivõrra meil õnnestub üliõpilasi häälestada sellele tähtsale lainele, sedavõrra tõenäolisem on, et nad on võimelised vastu võtma õigeid otsuseid.

See on minu avalik kiri, kus väljendan oma sügavat muret nende nähtuste suhtes, millega isiklikult kokku puutusin TTÜs ja mida kuulsin teistelt. Tuli ette jultunud spikerdamist, kusjuures üliõpilane ise manas ette näo, nagu polekski ta midagi valesti teinud. Samuti sattusin olukorda, kus üliõpilane esitas töö, millel oli ainult ühe autori nimi (ise puutusin sellega kokku ühel korral ning olen kuulnud, et ühes voorus esitati kord viis sellist tööd). Need olid kopeeritud tööd, kus autori teksti kasutati ilma viiteta allikale. Vastuse andmisel väitis üliõpilane enesest mõistetavusega, et *autori töö oli olnud parem kui tema oleks olnud võimeline kirjutama.* (Muide, minu reageeringu peale: *Siis ei ole see ju Teie töö, – tunnistas üliõpilane seda fakti.*) Tuleb veel taunida eksami või testi ajal omavahelist konsulteerimist ja teise pealt mahakirjutamist. Ka see on halb, kui erinevatel aegadel viiakse läbi identset testi ning testi sisu on üliõpilastele juba ette teada.

Kõige suuremat muret tekitab asjaolu, et need nähtused on läbi põimunud ja

nendesse suhtutakse sallivalt. Karistus on leebe – lihtsalt tuleb test või eksam uuesti teha. Selles peitub aga kaudne sõnum: *tee nii, et ei tabata*, selle asemel, et öelda: *ära tee seda.*

Loyola College'is, kus ma töötan, pannakse üliõpilasele hindeks *null* spikerdamise eest testi või eksami ajal. Sama üliõpilase teine spikerdamiskatse lõpeb selles õppeaines läbikukkumisega. Kolmanda spikerdamiskatse järel üliõpilane eksmatrükuleeritakse. Kaks aastat tagasi Loyola üliõpilased ise algatasid uue süsteemi, millega nad võtsid vastutuse spikerdamise küsimuses enda peale, kasutades õppejõudude abi. Selle üliõpilaste omaalgatusliku ettevõtmise eesmärgiks on hoida juba ette ära oma kooli hea maine kahjustamist.

Arvan, et TTÜ üliõpilased kiidavad heaks ja toetavad neid kõrgendatud ootusi ja lootusi, mis neile esitatakse ja teadvustavad, millist kasu soovitatud programm ja esitatud reeglid toovad, kui neid ausalt rakendatakse.

Ma ei püüa siin olla kohtumõistjaks. Olen ka ise kasutanud koopiaid raamatutest ning mul on ebaseaduslikku tarkvara. Kuid nüüd, olles näinud kõige selle kahjustavat mõju ja tajunud, et pean olema üliõpilastele eeskujuks, püüan olla hoolikam (muidugi mitte mõttes *teha nii, et ei tabata*).

Igaüks peab ise oma valiku tegema. Siiski, TTÜ kui institutsioon, **PEAB** valima kõrgema tee. See on pikaajalise püsijäämise küsimus ning mõjutab Eesti õiget arengusuunda, sest lõpetajad asuvad lähemas tulevikus juhtide kohtadele.

Lähemas tulevikus hakatakse kõrgkooli hindama selle järgi, kuivõrd terviklikku ettevalmistust nad üliõpilastele pakkuda suudavad. See puudutab nii akadeemiliste teadmiste kui ka eluks vajalike oskuste andmist. Kui see nii toimub, siis on lõpetajate näol tegemist täiuslike isiksustega, kes on võimelised tulevikus Eestimaa juhtima ning kes on teistele eeskujaks. On tähtis, et TTÜ oleks just selline õppeasutus, sest vastasel korral muutub ta teisejärguliseks kooliks, kes peab konkurentsi tingimustes võitlema vähemvõimekate üliõpilaste pärast.

See väljakutse ei ole kergete killast. Minevikku ei saa enam takerduda. Valima peab selle vahel, kas liikuda edasi või jääda sabassõrkijaks. Kui TTÜ ei liigu kiiresti edasi, siis saab Tallinna parima õppeasutuse koha endale mõni teine kool.

Tõlkinud ja toimetanud

Mare-Anne Laane